

Топ-теми:

- Арешт Ермака
- Корупційна мафія Міндича в Енергоатомі
- Напад Росії на Україну

НОВИНИ	КОНФЛІКТИ	ПОЗИЦІЯ	ДУМКА	ПОДІЇ	ВІЙНА	ВІДЕО	БЛОГИ
--------	-----------	---------	-------	-------	-------	-------	-------

Головна > Статті > **Позиція** > Різне > Шанс для дезертирів: армія замість в'язниці

Шанс для дезертирів: армія замість в'язниці

[Читати на руском](#)

Шанс для дезертирів: армія замість в'язниці

Рада пропонує пом'якшити покарання для дезертирів. Згідно з новим законопроектом, уникнути кримінальної статті вдасться, якщо солдат уперше вчинив правопорушення, розкався і готовий повернутися на службу. У виданні розбирались, з чим пов'язане дезертирство в армії і які масштаби проблеми.

За самовільне залишення військової частини, а також за дезертирство не саджатимуть до в'язниці, якщо до закінчення розслідування військовий добровільно повернеться на службу. Такий законопроект [зареєструвала](#) група депутатів на чолі з головою правоохоронного комітету ВР Сергієм Іонушасом, а також нардепами Федором Веніславським, Максимом Павлюком, Олександром Бакумовим та іншими.

Парламентарії вважають, що проблема дезертирства в армії серйозна. Лише з січня по квітень 2024 року органи досудового розслідування та прокурори зареєстрували 10 584 кримінальні провадження за статтею 407 КК України (Самовільне залишення військової частини або місця служби) та 7 306 кримінальних справ за статтею 408 КК України (дезертирство).

Водночас у чинному законодавстві не передбачено можливості звільнити від кримінальної відповідальності тих військових, хто вперше вчинив подібне кримінальне правопорушення, розкався у скоєному і заявив, що готовий повернутися до військової частини. Законопроект пропонує передбачити таку норму. Крім цього, щоб дезертира звільнили від кримінальної відповідальності, важливе не тільки його бажання продовжити службу, а й письмова згода командира військової частини, з якої він утік.

За дезертирство - до 12 років в'язниці

Самовільне залишення військової частини (СЗЧ) розглядається як тимчасове залишення місця служби без дозволу командира, або без поважних причин на строк понад три доби. У період дії воєнного стану карається позбавленням волі на строк від 5 до 10 років.

Дезертирство трактується як самовільне залишення частини з наміром більше не повертатися на службу. Карається позбавленням волі на строк від 5 до 12 років.

За словами полковника запасу ЗСУ, військового експерта Олега Жданова проблема СЗЧ і дезертирства в армії вагом.

"Можу сказати, що в армії кількість випадків самовільного залишення частини і дезертирства вимірюються тисячами. Статистика приховується, дані засекречуються, але проблема величезна", — говорить експерт.

Щойно військовий без поважної причини не з'являється на службу, командир частини ініціює розслідування із залученням військової служби правопорядку (ВСП). За самовільну відлучку на строк до трьох діб передбачена дисциплінарна відповідальність. Але якщо військовий відсутній на службі без поважних причин понад три доби, командир частини передає інформацію правоохоронним органам. У цьому випадку настає кримінальна відповідальність.

"Долю таких людей вирішує слідчий. Він визначає склад злочину. Прокуратура може запропонувати військовому повернутися в частину, замість в'язниці. Але такі дії можуть бути розцінені як порушення. Тому нардепи хочуть прописати таку норму (про можливість уникнути кримінальної відповідальності, якщо військовий розкався і готовий повернутися на службу) у законі, щоб людину без наслідків могли повернути в стрій", — зазначає експерт.

Як відомо, СЗЧ і дезертирством в Україні займається Держбіюро розслідувань, але територіальних управлінь, які працюють в Україні, [всього сім](#). За словами адвоката у сфері військового права Олега Леонтьєва, штат детективів невеликий, і фізично вони не можуть розслідувати всі випадки. Часто пошук дезертирів ведеться за рахунок військової служби правопорядку або силами самих військових частин, що рідко дає можливість виявити втікача.

"Усе це серйозний головний біль для командирів ЗСУ. У реєстрації таких справ великий провал, а багатох військових, які втекли, не шукають", — [зазначав](#) Леонтьєв.

Якщо військового, який утік із частини, все-таки знаходять, нерідко така людина виявляє бажання повернутися на службу, замість того, щоб вирушити до в'язниці, додає Жданов.

Хто винен у дезертирстві

Основні причини самовільного залишення військової частини та дезертирства — низька мотивація бійців, а також складні стосунки з командиром частини, вважають експерти.

"У нас держава не займається інформуванням суспільства про військовий обов'язок. Плюс гостро відчувається соціальна нерівність. Хтось за законом отримує бронь від мобілізації, а хтось — ні. Усе це викликає невдоволення в широких мас. До того ж завжди є відсоток тих, хто не хоче нести службу", — міркує Жданов.

Не останню роль відіграє перспектива необмеженої за терміном служби. Військові й раніше зазначали, що кількість вмотивованих людей могла б збільшитися, якби військовозобов'язані знали, що через 1,5-2 роки зможуть повернутися до цивільного життя, а їх на фронті замінять інші бійці.

"Дуже демотивуючий фактор — якщо людину призивають, вона купує квиток в один кінець. І це неправильно", — [говорив](#) ветеран АТО, колишній командир роти в батальйоні "Айдар" Євген Дикий.

Як відомо, до закону про мобілізацію, який набув чинності 18 травня і покликаний поліпшити процес призову, так і не включили норму про демобілізацію.

При цьому, на [думку](#) Дикого, дезертирство і СЗЧ в українській армії не настільки серйозна проблема, за якої частини втрачають боєздатність, проте кількість таких випадків зростає.

"Причин, через які солдати залишають частини, дуже багато, особливо це стосується особистих проблем у сім'ї або з командиром. Потім люди повертаються і розумний командир залежно від причини втечі робить висновки на свій розсуд. Найчастіше, з огляду на брак особового складу, солдата, який втік через серйозні сімейні проблеми, покарають, а потім дозволять далі служити", — [зазначав](#) експерт у бесіді.

Жданов додає, що частіше самовільно залишають військові частини або дезертирують новобранці. Якщо людина спочатку не хотіла в армію, вона швидко приймає рішення втекти. Важливими в цьому питанні є стосунки з командиром частини.

"Деякі командири сьогодні збільшують відсоток тих, хто вирішує дезертирувати. Такі випадки стали фіксувати все частіше. Сьогодні командир повинен розуміти ситуацію на фронті і вміти приймати рішення. А такі питання, як уміння комунікувати з різними людьми, знання психології — все це відходить на другий план", — продовжує Жданов.

Автор: [Серафима Таран](#)

Джерело: [Фокус](#)

Теги: [Жданов Олег](#) [самоволка](#) [Бакумов Александр](#) [Павлюк Максим](#) [Веніславський Федор](#) [Іонушас Сергій](#) [дезертирство](#) [Дезертир](#) [в'язниця](#) [Тюрма](#) [Армія](#) [Армія](#)

Юлія Більченко
ВИПУСКОВИЙ РЕДАКТОР

🕒 12 червня 2024 г., 18:10 👁 Переглядів: 2298 💬 Коментарі: 0

[Роздрукувати](#) [Надіслати товаришу](#)

Коментарі:

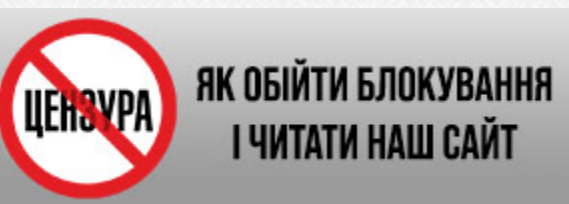
comments powered by Disqus

Важливі новини

- 19.05.2026

#Труха #Аваков #Urban_One
- 13.05.2026

#РЖД #Кипр #Кіпр

Останні новини

[По дати](#) [По переглядам](#) [По коментарям](#)

- 10:52

Звинувачення у здирництві та змові: експрокурор САП Броневицький заявив про причетність детектива НАБУ Магамедрасулова до корупційних схем
- 10:46

У Брюсселі обговорюють кандидатури Кошти, Ніністе та Юнкера як спецпредставників ЄС на переговорах із РФ, - Politico
- 10:40

У Держдумі РФ вимагають судити режисера Звягінцева через його антивоєнну промову на Каннському фестивалі [📰](#)
- 10:31

Невдалий дебют: у Швеції трамвай врізався в новий безпілотний автобус через кілька годин після запуску [📰](#)
- 10:25

МЗС України подякувало іноземним дипломатам за стійкість та назвало нові погрози РФ «безсоромним шантажем»

[Підпишіться на наш канал в Telegram. Оперативно про головне](#)

- 10:18

Посол ЄС Катаріна Матернова відреагувала на погрози Кремля та заявила, що дипломати не залишать Київ
- 10:10

Перегляд критеріїв та повторна верифікація: як Кабмін планує скоротити кількість заброньованих
- 10:02

«Психологічно готуйтеся»: Кулеба дав пораду жителям столиці на тлі посилення атак [📰](#)
- 09:55

Рекордні витрати ракет у конфлікті з Іраном виявили критичну залежність США від китайського вольтфраму, - NBC News [📰](#)
- 09:52

Окупанти атакували Ромни на Сумщині: троє поранених, ДСНС ліквідувала наслідки прильотів попри повторні загрози [📰](#)

- 09:44

Нацполіція викрила керівництво одного з РТЦК Закарпаття на фіктивній мобілізації 270 громадян [📰](#)
- 09:38

У Раді анонсували зменшення кількості заброньованих через виявлені маніпуляції з лімітами
- 09:30

Схема Львовочкіна та Касківа на мільярд: результати скандального аукціону АРМА щодо земель Боржави офіційно анульовано
- 09:25

Суд відмовив компанії Крочачова в стягненні 3 мільярдів гривень з ДП «ВК "Краснолиманська"»
- 09:20

В Ірані заявили, що через дії США ціна на нафту може злетіти до 200 доларів за барель [📰](#)

- 09:13

Адвокатка Тетяна Козаченко заявила про критичну небезпеку для ув'язнених у Лук'янівському СІЗО під час обстрілів [📰](#)
- 09:05

Ситуація на фронті: Зафіксовано 267 боєзткнень, найгарячіші бої на Лиманському та Покровському напрямках [📰](#)
- 08:58

Люди Пишиного в ядрі фондового ринку: хто контролює наглядові ради головних інфраструктурних установ країни [📰](#)
- 08:51

Через ворожі обстріли в Сумській області зафіксовано перебої з електропостачанням [📰](#)
- 08:44

Росія під час атаки 24 травня могла запустити дві ракети «Орешник», одна з яких впала на окупований Донецьчині, - ISW [📰](#)

- 08:38

Нічна атака РФ: Сили ППО збили 111 ворожих безпілотників [📰](#)
- 08:30

Вогонь охопив 7 гектарів: На Чернігівщині ліквідувають наслідки падіння безпілотника [📰](#)

Теги новин

COVID-19 агресия России Атака **Війна**

Война ВСУ Вторжение

Дональд Трамп Донбасс дтп Зеленский ЗСУ Киев Київ коронавірус Корупция

Напад Росії на Україну Нападение

России на Украину окупанты окупанти Порошенко Путин Росія

Россия сбу США Украина

Україна ЧП Епидемия коронавируса

Наші опитування

Чи вірите ви, що Дональд Трамп зможе зупинити війну між Росією та Україною?

- Так, повністю зможе
- Частково зможе, але не відразу
- Ні, не зможе
- Це залежить від дій інших сторін
- Важко відповісти

[Голосувати](#)

Показати результати опитування
[Показати всі опитування на сайті](#)

Головна Про нас Статті Архів Закони Контакти	Новини Рейдерство Корупція Економіка Новини світу	Конфлікти Політика Корпоративні конфлікти Кримінал	Позиція Коментарі Різне	Думка Політика Економіка	Події Відео	Війна Блоги
--	--	--	--------------------------------------	---------------------------------------	------------------------------	------------------------------